

GF ENERGO

Rutiner och riktlinjer
vid trakasserier och
kränkande behandling

Innehåll

Förord	3
Varför behövs riktlinjer och rutiner?	4
Definitioner.....	5
Rutiner för att utreda och åtgärda	6
Om du känner dig utsatt:	6
Rutiner vid diskriminering, trakasserier och kränkningar.....	7
Rutiner för Steg 1:.....	7
Rutiner för Steg 2:.....	8
Stöd	8
Rutiner för att förebygga	9
Styrelsens ansvar	9
Ledare/tränarens ansvar.....	9
Gymnasternas ansvar.....	10
Kontakt och länkar	10
Länkar till våra styrande dokument:.....	10
Information från Svenska Gymnastikförbundet.....	11

Förord

Gymnastiken inom GF Energo skall vara en plats där alla känner sig trygga och förvissade om att de kan vara sig själva. En plats där vi umgås i en gemenskap präglad av nyfikenhet, öppenhet och respekt för varandra. Vi ska tillsammans aktivt värna om människors lika värde och vara drivande i strävan mot ökad jämställdhet och mångfald. Detta engagemang ska utgå ifrån mänskliga rättigheter och Barnkonventionen, liksom gällande lagstiftning.

Genom engagerade, inkluderande och trovärdiga ledare, medlemmar och aktiva skapar vi en plats där kunskapen om de mänskliga rättigheterna är god. Med utgångspunkt i dessa ger vi utrymme och stöd åt alla att utvecklas och vara precis som en är.

I Energo vill vi ständigt utvecklas genom att utmana oss själva i frågor och beteenden som påverkar miljön vi verkar i. Det gör vi genom en ständigt pågående dialog och ett aktivt lyssnande. Vi har därför nolltolerans mot alla former av trakasserier och sexuella trakasserier, repressalier, kränkande särbehandling och mobbning.

Ledare och styrelse har en viktig roll i att utveckla verksamheten och agera på ett bra sätt mot föreningens medlemmar. Föreningens policydokument ska fungera som ett stöd i det arbetet. Ändringar i policydokumentet får endast göras efter beslut i styrelsen.

Läs och ta till dig. Tveka aldrig att höra av dig om det är något du vill berätta.

Jenny Fors

Ordförande GF Energo

Varför behövs riktlinjer och rutiner?

Trakasserier eller kränkande behandling accepteras inte i någon form inom föreningen. Syftet med våra riktlinjer är att ge praktisk vägledning om hur vi hanterar uppkomna situationer samt tydliggöra för vilka rutiner vi har för att förhindra och agera mot trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier eller annan kränkande behandling. Deltagare såväl som ledare skall ha en beredskap för att snabbt agera om något inträffar.

Våra övriga policydokument finns att läsa i sin helhet på vår hemsida www.gfenergo.se

Definitioner

Det gemensamma för kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier är att de är oönskade och kränkande. Det är den som är utsatt som avgör var gränsen går. I korthet är diskriminering när en människas värdighet kränks, eller när hon inte får samma rättigheter och möjligheter som andra. Trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier är olika former av diskriminering.

För att något ska utgöra diskriminering i diskrimineringslagens mening, ska kränkningen ha att göra med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

Kön	Könsidentitet eller uttryck
Etnicitet	Religion eller annan trosuppfattning
Sexuell läggning	Funktionsnedsättning
Ålder	

Trakasserier kallas det när någon gör eller säger något som kränker någon annans värdighet och det hänger samman med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara slag, knuffar, hot, öknamn, utfrysning, miner, lappar, sms och så vidare. Det är även trakasserier om beteendet kopplas till att en familjemedlem har en viss sexualitet, ålder och så vidare.

När den som utsatts gör det tydligt att beteendet inte är välkommet, och den som utsätter ändå fortsätter med beteendet, då blir det trakasserier i laglig mening.

Sexuella trakasserier är kränkningar som anspelar på sex. Det kan exempelvis vara tafsande, skämt, förslag och blickar. Det är den som utsatts som avgör om beteendet är ovälkommet och kränkande. När den som utsatts gör det tydligt att beteendet inte är välkommet, och den som utsätter ändå fortsätter med beteendet, då blir det sexuella trakasserier i laglig mening.

Repressalier är en sorts bestraffning Det kan vara när någon i föreningen, exempelvis en ledare eller en styrelsemedlem behandlar en deltagare negativt på grund av att den personen har anmält diskriminering eller berättat om att den blivit utsatt för trakasserier.

Kränkande särbehandling avser handlingar som kränker någons värdighet, men som inte har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan exempelvis vara kränkningar med koppling till individens kroppsstorlek eller socioekonomiska status. Det kan handla om beteenden som syftar till att stöta ut, skada eller förnedra en individ. Mobbning kan utvecklas till följd av upprepade kränkningar. I studier av mobbning är det vanligt att mobbning definieras som återkommande negativa handlingar över en tidsperiod (oftast minst ett halvår) riktade mot enskilda eller en grupp. I definitionen ingår också att det råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som blir mobbad och att handlingarna leder till att den som mobbas ställs utanför den sociala gemenskapen.

Rutiner för att utreda och åtgärda

Om en person utsätts för trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier i samband med föreningens verksamhet, är det viktigt att så fort som möjligt utreda vad som har hänt och genomföra åtgärder för att förhindra att detta fortsätter. Det är också viktigt att personen som upplever sig drabbad får återkopplingar under åtgärdernas gång, så att den vet att upplevelserna tas på allvar och reageras på.

Ibland är det inte så lätt att utreda vad som faktiskt har hänt. Ord kan stå mot ord och samma situation kan upplevas olika, till exempel av den som upplever sig kränkt och den som påstås ha agerat felaktigt.

Det viktiga är att vi som förening gör så gott vi kan och tydligt visar parterna att vi tar det hela på allvar. Syftet med utredningen är aldrig att straffa någon, utan det är att komma fram till åtgärder som motverkar att situationen uppstår igen. Det kan dock vara befogat att använda allvarligare påföljder för den som upprepade gånger agerar kränkande, och inte ändrar sitt beteende trots att föreningen ställt krav på detta. Hittar inte föreningen bättre sätt att förhindra framtida incidenter så kan exempelvis personer bli beordrade time-out från föreningen, eller uteslutas som medlemmar.

Om du känner dig utsatt:

- Markera att beteendet är oönskat genom att säga ifrån eller att be någon annan säga ifrån (det är aldrig ditt fel!).
- Prata med någon du har förtroende för (dina föräldrar, en tränare eller en kompis).
- Vänd dig till föreningens likabehandlingsgrupp via mail: trygghet@gfenergo.se
- Tänk på att dokumentera det som hänt så tydligt som möjligt. Klockslag, datum, vad som hände, vittnen och så vidare. Det underlättar när föreningen sedan ska utreda händelsen.

Rutiner vid diskriminering, trakasserier och kränkningar

Nedan följer ett antal punkter som är tänkta att vägleda föreningen och de berörda parterna i arbetet med att undersöka och åtgärda en händelse. Utgångspunkten för alla slags åtgärder är den enskilda personens upplevelse av ovärdig behandling. Det är enbart individen själv som kan bedöma var gränsen går för hens personliga värdighet. Denna upplevelse ska inte ifrågasättas. Syftet med en utredning vid kännedom om kränkningar är att förhindra att något liknande händer igen, och att den drabbade får en värdig upprättelse. Rutinerna är uppdelade i Steg 1 samt Steg 2 där steg 2 används vid allvarliga trakasserier alternativt om steg 1 inte leder till förändring.

I GF Energo har vi en Likabehandlingsgrupp som tar emot uppgifter om trakasserier. Det går också bra att vända sig till föreningen via ett ombud eller en anhörig. När föreningen får kännedom om trakasserier startar Likabehandlingsgruppen genast en utredning. Mail: trygghet@gfenergo.se

Rutiner för Steg 1:

Dessa rutiner gäller när någon upplever att den utsatts för trakasserier eller av andra beteenden som vi har nolltolerans mot:

1. GF Energos Likabehandlingsgrupp ska sätta igång en utredning i direkt anslutning till att gruppen fått kännedom om trakasserier eller kränkningar. Huvudansvarig för utredningen är gruppens sittande ordförande.
2. Samtal i förtroende med den utsatta personen och den person som uppges ha trakasserat denne. Utifrån dessa samtal bör gruppen besluta om den utpekade personen ska ta timeout under pågående utredning.
3. Informera alla parter (samt vårdnadshavare om någon är under 18 år) om att utredning påbörjats och hur ofta återkoppling kommer att ske.
4. Likabehandlingsgruppen sammanställer en rapport med beslut om informella och formella åtgärder. En tillsägelse och uppmaning är i många fall ett mycket effektivt första steg.
5. Återkoppling till inblandade samt uppföljning efter 1 månad och efter 6 månader för att säkerställa att den utsatte upplever en trygg föreningsmiljö.

Rutiner för Steg 2:

Om ovanstående arbete inte leder till förändring eller trakasserierna är av mer allvarlig natur ska formella åtgärder vidtas (Steg 2). I detta läge bör Likabehandlingsgruppen samarbeta med RF Sisu och/eller Svenska Gymnastikförbundet.

- Samtliga parter (den som blivit utsatt och den som trakasserat) ska bli hörda samt få utveckla sina argument
- Samtliga uppgifter ska dokumenteras. Det är dock mycket viktigt att se till sekretess och de inblandades integritet. Namn och innehåll i dokumentationen får bara delas med de som deltar i utredningen.
- Om utredningen leder till att någon kan anses skyldig ska det vidtas sanktioner i samarbete med Svenska Gymnastikförbundet, till exempel att den skyldige permanent stängs av från föreningens verksamhet.
- Alla utredningar ska följas upp för att säkerställa att trakasserierna inte fortsätter.

Stöd

Föreningen skall vara beredd att lämna stöd till parterna i utredningen, det vill säga både den som blivit utsatt och den som utpekats som den som betett sig olämpligt. Det kan till exempelvis röra sig om rekommendation om vidare kontakt med läkare eller psykolog (ekonomisk ersättning är mycket sällsynt).

Vid brottsmisstanke skall ärendet överlämnas till polismyndigheten och följas upp av föreningen. Föreningen har dock kvar ansvaret att utreda händelsen och vidta förebyggande åtgärder.

Rutiner för att förebygga

Det bästa sättet att arbeta mot kränkningar och mobbning är att stoppa det innan det sker. Vi skall arbeta för att i förväg förhindra negativa situationer genom att skapa en gemenskap i gruppen. Vårt mål är att skapa en social trygghet i gruppen och att det är självklart för alla att agera om något negativt händer.

Styrelsens ansvar

Styrelsen skall se till att alla ledare i föreningen känner till föreningens värdegrundsdokument och policys men också övriga vägledande dokument: Barnkonventionen, Idrotten vill, Gymnastiken vill och Friends bok Trygg idrott (länkar finns på sidan 10).

Styrelsen skall även:

- Arrangera uppstartsträff varje höst med genomgång av värdegrund samt policydokument.
- Arrangera stor-föräldramöte en gång per år där värdegrund samt föräldrahandbok går igenom.
- Uppmuntra våra ledare till vidareutbildning.
- Upprätthålla en löpande dialog med ledare.
- Utse en Likabehandlingsgrupp som bla uppdaterar policydokument en gång per år.
- Upprätta en föräldrahandbok

Ledare/tränarens ansvar

- Ha barnets bästa i fokus
- Hålla diskussionen om Trygg idrott levande genom att delta på ledarträffar och internutbildningar.
- Arbeta för en god sammanhållning och kommunikation mellan föreningens tränare med ett öppet klimat så att alla vågar säga sin mening.
- Verka för sammanhållning i gruppen genom tex samarbetsövningar, gemensamma mål och tydliga regler i gruppen.
- Arbeta för en god kommunikation med öppet klimat med föräldrar bla genom tydliga mail.
- Jobba för en god kommunikation även mellan föräldrar för att undvika grupperingar bland gymnaster samt förenkla för tex samåkning.
- Vara observant på hur gymnasterna beter sig mot varandra, agera alltid vid behov.

- Minst en ledare eller föräldrarepresentant håller koll på omklädningsrum före och efter träningen samt ser till att alla gymnaster blir hämtade.
- Skapa "pepprutiner" inom gruppen som till exempel att peppa varandra inför varje träning.
- Lära gymnasterna de fyra grundreglerna
- Diskutera löpande vad en bra kompis är (inte trängas i kön, uppmuntra och stötta varandra)

Gymnasternas ansvar

Gymnastens ansvar är att lära sig och följa de fyra grundreglerna:

- 1. Gör ditt bästa**
- 2. Lyssna på dina tränare och dina kompisar**
- 3. Säg "Hej" och "Hej då" till alla när vi börjar och slutar**
- 4. Berätta alltid för någon vuxen om du eller någon kompis känner sig ledsen.**

Kontakt och länkar

Kontaktuppgifter:

Hemsida: www.gfenergo.se

Mail: info@gfenergo.se

Likabehandlingsgruppen trygghet@gfenergo.se

Länkar till våra styrande dokument:

[Barnkonventionen](#)

[Svensk Gymnastik Vill](#)

[Idrotten vill](#)

Svenska Gymnastikförbundets [Anvisningar barn och ungdomsidrott](#)

Svenska Gymnastikförbundets [Utvecklingsmodell](#)

Information från Svenska Gymnastikförbundet

(Ur "Anvisningar för barn- och ungdomsgymnastik" Svenska Gymnastikförbundet Anvisningar för barn och ungdomsidrott)

Idrottsrörelsen ska själv, på respektive nivå, hantera ärenden som kan bryta mot idrottens egna regelverk, RF:s stadgar, Gymnastikförbundets stadgar och idrottsföreningens stadgar samt mot barnkonventionen.

"Alla vuxna – oavsett roll inom idrotten – har ansvar för barn och unga i sin närhet och den verksamhet man är del av eller ansvarar för. Varje vuxen förväntas därför agera när ett barn eller ungdom signalerar att något inte är bra. För att kunna agera när ett barn eller en ungdom inte mår bra eller när något inträffat är arbetet med rutiner och uppföljning avgörande." - Riksidrottsförbundets riktlinjer för barn- och ungdomsidrott

1. Om du reagerar på någonting i din förening ska du i första hand meddela dina synpunkter (upplevda problem) till ansvarig ledare.
2. Om det finns hinder för att vända dig till ansvarig ledare ska du vända dig till föreningens styrelse som har till uppgift att initiera och föra dialog med berörd ledare. Styrelsen är ansvarig för föreningens verksamhet och för föreningens ledare, i enlighet med föreningens stadgar.
3. Om det finns hinder för att vända dig till föreningens styrelse, så som personkopplingar eller om oron är kopplad till föreningens styrelse, kan du vända dig till Gymnastikförbundet nationellt (gymnastikombudsmannen gymnastikombudsman@gymnastik.se) eller regionalt. Gymnastikförbundet kan och ska stödja föreningen att efterleva RF:s och sina egna stadgar och kan i detta ta hjälp av aktuell region.
4. För stöd i dialogen med föreningens styrelse eller för guidning vid kontakt med Gymnastikförbundet kan du kontakta det RF SISU distrikt ni hör till. Där finns sakkunniga i barn- och ungdomsidrott som kan hjälpa dig vidare.
5. Om ett ärende inte kan hanteras av varken förening, Gymnastikförbundet eller RF SISU:s distrikt kan du kontakta idrottsombudsmannen på Riksidrottsförbundet idrottsombudsmannen@rf.se eller använda den anonyma och krypterade visselblåsartjänsten, där idrottsombudsmannen tar emot ärenden.